

RAZGOVOR Z DELEGATOM VII. KONGRESA ZSJ

»Razpravljaj bom v imenu delavcev ljubljanske regije«

Zelo veliko razgovorov smo imeli s člani sindikatov o osmem kongresu ZSS. Vsi so si enotni v misli, da je bil tako osmi kongres ZSS kot bo sedmi kongres ZSJ ravno ob pravem času; v času, ko se delavski razred odločilno bojuje za uveljavitev novih samoupravnih odnosov na vseh področjih združenega dela; v času, ko sindikat uveljavlja takšno delavsko organizacijo, ki jo bo delavski razred sprejel za svojo.

Sedmega kongresa ZSJ se bo kot delegat udeležil predsednik medobčinskega odbora sindikata delavcev v kmetijstvu, živilski in tobačni industriji Lojze Pajnič, direktor TOZD Šumi. Tovarišu Pajniču smo zastavili nekaj vprašanj.

— Kako bi lahko v današnjem času, ko nastajajo v samoupravnem in družbenem sistemu zelo velike spremembe, opredelili vlogo sindikata?

V današnjem času je vloga sindikata zelo težko opredeliti, vendar pa

moramo prav v teh spremembah iskati njegovo novo vlogo. Najprej naj omenim družbenoekonomsko spremembo, ki nam jih je prinesla nova ustava. Tako v repu bliški kot v zvezni ustavi je jasno opredeljena vloga sindikata kot družbenopolitične organizacije delavskega razreda. V preteklem obdobju smo veliko pozornosti posvetili novi organiziranosti sindikata, saj je iz nekdanjih šestih odborov nastalo v Sloveniji 19 konferenc po ožji dejavnosti, v katerih bodo lahko delavci uveljavljali svoja stališča v družbenopolitičnem in ekonomskem pogledu.

— Sindikat ima prav gotovo pomembno vlogo pri razvijanju samoupravnega in delegatskega sistema. Kakšna je ta vloga?

Na osnovi sprejetih ustav in zaključkov VII. kongresa ZKS in X. kongresa ZKJ so pred nami zelo pomembne naloge na področju razvijanja samoupravnega in delegatskega sistema. Ni torej slučaj, da je gradivo za osmi kongres ZSS posebej obravnavalo to vprašanje. V sorazmernem kračnem času je bilo na tem področju v ljubljanski regiji storjenega zelo veliko.

Razvoj samoupravnega sistema je dolgoročen proces, ki ga bo treba nenehno oblikovati in negovati, tako da bo postal delovni človek resnični nosilec vseh odločitev na ravni temeljne organizacije združenega dela, delovne organizacije, interesnih skupnosti, občine, republike in federacije. Z večjo aktivnostjo sindikata in vseh družbenopolitičnih organizacij bomo prehodne težave in probleme, ki se porajajo pri razvoju samoupravnih družb, lažje in hitreje obvladovali. Menim, da prehajamo v obdobje, ki bo zahtevalo višjo vsebinsko kvaliteto samoupravnega sistema. Prepričan sem, da bo tudi zvezni kongres temu problemu posvetil veliko pozornosti. Tudi do uveljavljanja vsebine samoupravnih sporazumov pri konkretnem delu moramo biti pozornejši. Ne glede na to, da je vsebina teh sporazumov resnični odraz zahtev republiške in zvezne ustave, bodo morali sindikati nenehno bedeti nad tem, kako se v praksi spoštujejo samoupravni akti, sprejeti prek zborov delovnih skupnosti.

— Ali ste morda kot delegat pripravili kako razpravo?

Na kongresu nameravam razpravljati o razvoju gospodarskega sistema na osnovi sporazumevanja in dogovarjanja. Pri tem imam v mislih tesnejšo povezavo med primarno proizvodnjo, predelavo in trgovino, o čemer govorita republiška in zvezna ustava. Za slovenske razmere je na področju kmetijstva, živilske in tobačne industrije še vedno odprto vprašanje nadaljnjih integracijskih procesov, pogojenih z načeli samostojnosti organizacij združenega dela. Oblikovati bomo morali tak sistem združevanja proizvodnje, predelave in trgovine, da ne bo vseboval teženj po zapiranju tržišča. Delitev

dohodka med takimi integriranimi in samoupravno organiziranimi organizacijami bi morala biti odraz vložene dela brez kakršnegakoli izkoriščanja ene gospodarske panoge nasproti drugi. Za ljubljansko regijo je tako povezovalje gospodarstva še posebejnega pomena, saj je to največji potrošni center v Sloveniji. Doslej smo vprašanje oskrbe ljubljancov z ožimnico reševali z akcijskimi programi, ki so zadovoljevali le trenutno stanje. Koordinacijski odbor, ki ga je imenovala mestna zveza sindikatov, sodi, da bo treba oskrbo ljubljane z vsemi živilskimi proizvodi oskrbovati sistemsko, to je dolgoročno na osnovi ustreznega družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma med prizadeti dejavniki.

VII. kongres ZSJ bo prav gotovo obravnaval vsa vprašanja, ki zadevajo razvijanje samoupravnega sistema, ekonomskega položaja delavcev v OZD, prav tako pa tudi delovne in druge pogoje delavcev v združenem delu. Menim, da sem kot delegat dolžan prenesti kongresu želje in težnje delavcev ljubljanske regije, to pa so dejansko želje članstva v celotni republiki. Po kongresu pa bom v raznih oblikah političnega dela prenesel članstvu zaključke, saj bodo kongresni dokumenti le tako prišli do uresničitve.

Priredil: ig

14. in 15. oktobra je bil podpisan samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov v občini Moste-Polje. S svojim pristopom k samoupravnemu sporazumu o štipendiranju omogočajo vsi podpisniki mladim, da po končani osnovni šoli nadaljujejo šolanje. Na sliki — podpisovanje sporazuma.

V vse organizacije ZRVS aktive ZK

Razširjena seja občinskega odbora zveze rezervnih vojaških starešin bo gotovo ostala pomembna ne le zaradi svoje dolžine, temveč zaradi pomembne vsebine in sklepov, ki jih je sprjela. 4. novembra je bilo na tej seji sklenjeno, da se formira najprej pri občinskem odboru ZRVS aktiv ZK, potem pa se akcija razširi na vse OO ZRVS v občini kjer se prav tako organizirajo ti aktivni.

Akcijo je pripravil občinski odbor že dalj časa, istočasno ko se je v širšem okviru ukvarjal z osnovnimi svojimi organiziranostmi, pomenom in vlogo ZRVS kot pomembnega družbenega in obrambnega dejavnika. Družbenopolitični razvoj celotne družbe je dokončno razčistil dileme okoli odnosa ZRVS in ZK. To pomeni, da tudi ZRVS ne more mimo aktivne podpore članov ZK, kar pomeni, da tudi ni nobene zapreke za njihovo posebno organiziranje v vrstah ZRVS.

Pomembna naloga novoustanovljenih aktivov bo vsekakor spremljanje članstva in aktivno organiziranje sprejema rezervnih starešin v članstvo ZK. Sedanje stanje na tem področju je nezadovoljivo, saj je malo kje več kot 30% članstva ZRVS članov ZK, čeprav je ugotovljeno, da je pretežno del članov ZRVS družbeno angažiran in aktiven. Zato je takojšnja naloga, da se v vseh organizacijah ZRVS pregleda stanje članstva ZK in se opravijo razgovori s člani. Nato bo treba pismene predloge o sprejemu v članstvo ZK posredovati OZK, kjer so ti člani zaposleni. Posebno skrb bo treba posvetiti predvsem mlajšim članom, pri tem pa tudi ne zanemarjati starejših in upokojenih oficijev. Pri tej aktivnosti se bo treba tesno povezovati z občinskimi komitejem ZK in OOKZ na terenu.

Občinski odbor je obravnaval tudi obrambno osveščanje mladine. Ugotovljeno je, da so prve akcije dale pozitivne rezultate. Treba je nadaljevati pohodne izlete, streljanje in druge oblike. Pri tem pa se je treba širše vključiti v programe šol, mestnega odbora ZSMS in druge.

Pisma bralcev

Spoštovani tovariš urednik!

V 11. številki Nsk sem prebral uvodnik pod naslovom Prostori, sredstva in kadri. Iz njega je razvidno, da je pri OK ZKS formiran koordinacijski odbor za spremljanje in usmerjanje uresničevanja ustave. Baje ima odbor na treh temeljnih področjih naše družbene ureditve formirane še tri komisije. O nalogi komisije za krajevne skupnosti je v sestavku postavljenih vseh vprašanj in nanje dani odgovori. Pri branju pa ugotavljam naslednje:

1. Dejavnost komisije je skoraj istovetna z dejavnostjo dveh komisij, ki jih je imenoval zbor krajevnih skupnosti pri skupščini občine in ju vodita tovariša Girandon in podpišani.

2. Komisiji sta imeli vsaka svoj organizacijski sestanek oziroma enega skupnega. Pri tem pa lahko ugotovljamo, da ni nikake koordinacije med omenjenim zborom, komisijama in koordinacijskim odborom pri OK ZKS in OK SZDL, tako da vsakdo dela po svoje, iz svojih stališč, da pa večina vprašanj nima odgovora.

Cudim se, zakaj statutov krajevnih skupnosti ne bi pregledovali na enem mestu v eni strokovni komisiji. Znano je — in praksa je to dokazala — da v občini od januarja 1973 do danes ni bilo nikake strokovne komisije pri OK ZKS in SZDL, ki bi sploh kaj naredila glede nudenja pomoči ob sestavi novih statutov KS ali pomagala sestaviti vsaj vzorčni statut kot delovni pripomoček. Kdo so sedaj ti strokovnjaki, ki bodo pregledovali statute? Kot mi je znano, smo v Nsk pred časom objavili osnutek statuta KS Moste! Vprašanja in odgovori pod točkami 1 do 7 so po mojem mnenju samo besede. S temi vprašanji se namreč krajevne skupnosti srečujejo že dalj časa, posredujejo jih na raznih sestankih in posvetovanjih (tov. Girandon), kasneje pa ne preide do konkretnih reševanj. Zakaj spati spanje pravičnega, nato pa v času, ko bi že morali vedeti, kako bomo organizirani — capljati z reševanjem na repu časa! Tako imam občutek, da se ista, do danes nerešena vprašanja stalno ponavljajo, se vrtijo v začaranem krogu, so permanentno na dnevnem redu v bazi, rešujejo pa se stihijsko.

Omenjeni komisiji pri zboru KS oziroma na sestanku med podpisanimi tovarišema Kardeljem in Girandonom smo ugotovili in takoj posredovali mnenja predsednika OS Marjanu Moškriču, občinskemu sindikalnemu svetu, OK SZDL in Slavki Jerman, in sicer:

1. OK SZDL in sindikat naj takoj dobita statute KS in OZD, da se ugotovi dejansko stanje določb o krajevni skupnosti in organizaciji združenega dela oz. TOZD;

2. OK SZDL in sindikat naj s skupno akcijo dosežeta v omenjenih statutih spremembo določil in se takšno delo koordinira pri statutarni komisiji v teh forumih in skupščini občine. Dokazano je, da imajo OZD o krajevni skupnosti zelo malo ugotovljenega (ponekod celo nič), medtem ko statuti KS vsaj glede financiranja vežejo določila na OZD.

3. Vsa opravila v zvezi s krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela je treba koordinirati na ravni občine, tj. vseh družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine in ne da opravila drobimo, da se sestajamo na odborih, komisijah, sejah in potem — milo rečeno — ugotovljamo, da naša opravila „seje“ še nekdo drug, da pa rezultata ni. Iz prakse vem in sem prepričan, da je strokovnjakov za omenjena pravila zelo malo. Zato ne gre, da konkretno delo drobimo, čas pa nas priganja in je tako vse na kupu. Takšno reševanje pa verjetno tudi ni cilj koordinacijskega odbora pri OK ZKS oziroma OK SZDL.

S tovariškimi pozdravi!

LEOPOLD KOS

ZAKAJ NOVA ORGANIZACIJA ZSMS

Kljub temu, da ponavadi za kongres pravimo, da ni nikakršna prelomnica v delu neke organizacije, temveč da pomeni le potrditev dokongresnega dela, lahko za IX. kongres ZSMS rečemo, da je več kot samo prelomnica. Preden pa bi skušali razložiti, zakaj prihaja v naši organizaciji do nove organiziranosti, se je treba vrniti nekoliko nazaj, v preteklost.

Ni sicer naš namen poudarjati, da Zveza socialistične mladine izhaja iz revolucionarnega mladinskega gibanja, ko so se mladi delavci in študentje skupno, kot sestavni del delavskega razreda bojevali proti razrednim interesom kapitalističnega razreda in kasneje proti okupatorju. Raje bi se namreč dotaknili nekoliko kasnejšega obdobja, ko je praksa pokazala, da so se vse pogosteje znotraj mlade generacije uveljavljali interesi, ki so nastajali pod vplivom meščanskih liberalističnih idejnih konceptov zunaj združenega dela. Mladi so se tako v zvezi mladine kot v skupnosti študentov in v specializiranih organizacijah tem vplivom postavljali po robu, vendar precej neenotno in neorganizirano ali pa so jih sprejemali nekritično in se tako vse bolj oddaljevali od revolucionarnih izkušenj in prakse razvoja socialističnega samoupravljanja.

Delavska mladina se je vse bolj oddaljevala od študirajoče in obratno. Študentje so mladinski organizaciji pogosto očitali forumski način dela in karizem, medtem ko so mladi delavci študentom očitali neživljenjskost in indiferentnost odnosa do razvoja samoupravljanja. Tudi v obeh vodstvih je pogosto prihajalo do nesoglasij in celo do nezanjavanja. Vodstva so bila vedno bolj oddaljena od baze; bila so nemočna ob še tako življenjskih in vsakdanjih problemih mladih.

Vse to smo nazivali, da bi bili jasnejši dve temeljni ugotovitvi, ki so nas navedli do reorganizacije zveze mladine in zveze študentov v enotno organizacijo mladini.

Prvi razlog izhaja iz ugotovitve, da so vsi družbeni problemi problemi mladih in obratno, drugi pa iz spoznanja, da mladi niso že sami po sebi socialistično angažirani — za

takšno angažiranost in usmerjenost se je treba bojevati na vseh področjih, kjer mladi žive in delajo.

Pri spremembi imena gre vsebinsko za to, da organizacija ZSM postane enotna družbenopolitična in vzgojna organizacija, v katero se mladi prostovoljno združujejo in organizirajo, da bi s svojo aktivnostjo prispevali k nadaljnjemu skupnemu socialističnemu razvoju Jugoslavije na temeljih samoupravljanja, enakopravnosti in razvoja bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti ter njihove skupnosti; k ohranitvi svobode, neodvisnosti in nevezanosti mednarodnega položaja naše dežele. Mladi, ki stopajo v članstvo, se zavedajo, da so se kot sestavni del delavskega razreda dolžni bojevati za interese delavskega razreda. Na kongresu so bila podana vsa akcijska področja delovanja mladine na osnovi načel delovanja nove organizacije (delegatski sistem, vodilna vloga mladih delavcev, idejna in akcijska enotnost); gre za delegatsko organiziranje delovanja mladih na vseh ravneh, glede na specifične interese posameznih delov mlade generacije.

Študentska mladina je postala konstitutivni del nove organizacije in je kot taka prenehala biti samostojna družbenopolitična organizacija. Visokošolski zavodi kot delavni in življenjski prostor študirajoče mladine dobijo prek univerze status občinske konferenice ZSMS.

Od nove organizacije se zelo veliko pričakuje, najprej pa to, da se odpravijo vse deviacije, ki so vrsto let spremljale obe organizaciji. Prav zato je razumljiv velik interes vseh družbenopolitičnih organizacij za novo organiziranost, pa seveda tudi veliko zaupanje, kar se je pokazalo že v samih pripravah na kongres.

da so imeli sejo predsedstva mladinske organizacije ZSMS, kjer so razpravljali o pripravah na sejo občinske konferenice in o ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti. Tudi v šolskem centru tiska in papirja so imeli podobno sejo predsedstva, le da so se predsedstvu pridružili tudi predsedniki razrednih skupnosti, razpravljali pa so tudi o šolskem uspehu.

Prav gotovo se še vedno spominite odziva na mladinsko politično šolo za mlade delavce, ki smo jo izvedli v maju. Tudi v Naši skupnosti ste lahko o tej šoli veliko brali. Od 25. do 29. novembra je nova mladinska politična šola za mlade aktiviste, ki v novem mandatnem obdobju prevzemajo pomembne naloge in bodo pridobljeno znanje prenašali tudi med svoje vrstnike. Naziv te mladinske politične šole je zelo simboličen, in sicer IZGRADNJA SAMOUPRAVNEGA SOCIALIZMA NA TEMELJIH NOB.

Vrednote, pridobljene na MPS, so predvsem v razvijanju slušateljevih sposobnosti in pripravljenosti za uresničevanje socialističnih samoupravnih odnosov. Šola je ena od faz dograjevanja marksistične idejne usmeritve mladega človeka, razvijanja njegove zavesti o enakopravnosti naših narodov, budi mu socialistični patriotizem, pripravljenost in sposobnost za aktivno obrambo naše domovine.

der iz Zaloga, so pripravili tudi program dela, ustanovili pa so tudi klub OZN.

Z osnovne šole Jože Moškriča nam sporočajo, da so imeli ustanovno konferenco OO ZSMS, ki so jo pričeli s krajšim kulturnim programom. Poleg tega, da so sprejeli program dela, so se pogovarjali tudi o konkretnih problemih, na katere natele pri svojih težavah.

Gimnazijci se zbirajo v marksističnem krožku, mladi Vevčani pa v marksističnem aktivu. Medtem ko so gimnazijci poslušali vrsto predavanj o konkretnih dokumentih ZSMS in šolski samoupravi, so se mladi z Vevč srečali na debatnem večeru. Pogovarjali so se z avtorjem Kokoljem, poslušali pa so tudi predavanje z naslovom Aktivna koeksistenca in Združeni narodi.

Tudi iz Zelene jame smo dobili obvestilo, da je bilo na ustanovni seji OO ZSMS več kot 100 mladih. V načrtu imajo ustanovitev fotosekcije v povezavi z Izolirko.

V krajevnih skupnostih Zador, Šmartno in Javor se zbirajo skupine mladih, ki vsaka na svoj način ustanovlja osnovno organizacijo mladine. V Zadoru delajo prek strelske sekcije, v Šmartnem prek športnega nogometnega kluba, v Javorju, kjer mladih ni veliko, pa prek združevanja mladih iz bližnje in širše okolice.

Iz Emone so nam sporočili,

DEŽURNI 43-277

Moram reči, da dobivamo v zadnjem času res veliko informacij, ki jih lahko koristno uporabimo tudi v tej naši rubriki. Vendar želimo, da bi od časa do časa prišle informacije tudi od tistih mladinskih aktivov, ki sicer pridno delajo, področju informiranja pa ne posvečajo prave pozornosti in zato njihova marljivost ostaja zaprta v ožjem krogu. V tem letu in še nekaj, kolikor časa že izhaja „dežurni“, smo si prav gotovo pridobili širok krog bralcev, ki redno spremljajo dejavnost vseh nas in morda bi lahko s to našo rubriko pripomogli tudi k rešitvi marsikaterega problema, na katerega nalistite pri svojem delu. Tako smo npr. zvedeli, da OO ZSMS Štepanja vas zelo pridno dela (to lahko potrdimo tudi na podlagi obiska), da pa pri svojem delu pogosto naleti na problem, ki je skorajda smešen. Večkrat namreč ne najdejo skupnega jezika s hišnim svetom stavbe, v kateri imajo svoje prostore, tako da jim ne pomaga niti podpora vseh organov krajevne samouprave. Zato predlagamo, da bi se prek „dežurnega“ pogovarjali tudi o takih na videz drobnih, zato pa precej pomembnih „problemčkih“.

Na osnovni šoli Adolfa Jakhla je bila ustanovljena OO ZSMS. V osnovno organizacijo je včlanjenih 58 mladincev in mladink. Izvolili so predsednika, tajnika in blagajnika, ter šest članov predsedstva. Kot piše Vika Lun-